

**ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย
ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น**
**Factors Influencing the Democratic Political Culture of People in Chum Phae
Municipality Area, Khon Kaen Province**

พงษ์เมธี ไชยศรีหา

Pongmetee Chaiseeha

อาจารย์ประจำ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งและมีที่อยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จำนวน 23,694 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน จากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและแบบง่าย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมือง ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา และสถาบันทางการเมือง

คำสำคัญ : วัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย, การกล่อมเกลาทางการเมือง

ABSTRACT

This research aimed to study the factors influencing the democratic political culture of the people in Chum Phae Municipality Area, Khon Kaen Province. The research populations were 23,694 people who had the right to vote and had address registered in Chum Phae municipality area. Simple size was drawn by 393 people using stratified random sampling. Data collection was a five-level questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, standard deviation and multiple regression analysis. The research results were found that: Factors influencing the democratic political culture of the people in Chum Phae Municipality Area, Khon Kaen, had statistical significance at .05 level were family institution, educational institutions and political institutions.

Keywords : Political Culture, Political Socialization

บทนำ

ตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 เป็นต้นมา ผนวกกับการเกิดวิกฤติความขัดแย้งและการแย่งชิงอำนาจทางการเมืองที่ดูเหมือนว่าพัฒนาการทางการเมืองของไทยไม่ได้ก้าวหน้าเหมือนกับประเทศที่มีประชาธิปไตยเต็มใบ เช่น ประเทศในยุโรปและอเมริกา เป็นต้น แต่เหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในรอบ 10 ปีนั้น หากพิจารณาในอีกมิติหนึ่งจะพบว่ามิถุนายนในเชิงบวกต่อวิวัฒนาการทางการเมืองไม่น้อย สิ่งที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ การตื่นตัวทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชนบท/ท้องถิ่น มีความสนใจทางการเมืองติดตามรับฟังข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมืองกันอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการพูดคุยปัญหาบ้านเมือง ปัญหาเศรษฐกิจปากท้อง และการเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัครเลือกตั้ง การเข้าฟังการปราศรัยของพรรคการเมือง การรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ทางการเมือง ปรากฏการณ์เหล่านี้มีให้เห็นในการเมืองทุกระดับ ซึ่งบางครั้งดูเหมือนเป็นความวุ่นวายหรือกลายเป็นวิกฤติทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อความชอบธรรมให้กับชนชั้นนำในการยึดอำนาจ ซึ่งนักวิชาการที่มองเห็นวิกฤติการณ์ทางการเมืองเป็นผลบวกต่อการพัฒนาประชาธิปไตย เช่น ลิขิต ธีรเวคิน (2557) ได้กล่าวว่า วิกฤติการณ์ทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นเสื้อเหลือง เสื้อแดง เสื้อหลากสี หรือ กปปส. เป็นต้น มีนัยสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนที่มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองและส่งผลให้การทำงานของนักการเมืองต้องทำงานอย่างรอบคอบมากขึ้น หากพิจารณาในแง่นี้ก็เหมือนกับการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจโดยประชาชน (เกษียร เตชะพีระ, 2557)

สิ่งที่เป็แนวทางในการแก้ไขปัญหการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย คือ การสร้างและการพัฒนากระบวนการอบรมกล่อมเกลาทงเมืองจากหลายภาคส่วนในสังคมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งกระบวนการกล่อมเกลาทงเมืองนี้จำเป็นต้องใช้เวลาในการดำเนินการและต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญทุกภาคส่วนต้องเล็งเห็นความสำคัญของการปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองตั้งแต่ฐานราก กล่าวคือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางสังคม และสถาบันทางการเมือง (พงษ์เมธิ์ ไชยศรีหา, 2560) โดยสถาบันเหล่านี้จะต้องทำหน้าที่สั่งสอนอบรมให้ประชาชนทุกระดับให้มีจิตวิญญาณความเป็นประชาธิปไตย และทุกกิจกรรมที่ดำเนินการมีสาระสำคัญของประชาธิปไตยแทรกอยู่ทั้งหมด Kenneth P. Langton (1965) ได้กล่าวว่า กระบวนการกล่อมเกลาทงเมืองมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนมากที่สุด โดยผ่านสื่อกลางของสถาบันที่สำคัญของสังคม เช่น ครอบครัว กลุ่มเพื่อนฝูง โรงเรียน สมาคมผู้ใหญ่ และสื่อสารมวลชนต่างๆ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2559) ซึ่งทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ กระบวนการกล่อมเกลาทงเมืองผ่านทางสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางสังคม นอกจากนี้งานวิจัยชิ้นดังกล่าวยังได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยด้านสื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยการกล่อมเกลาทงเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่เขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางการเมือง สถาบันทางศาสนา สื่อสารมวลชน

ตัวแปรตาม ได้แก่ วัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งและมีที่อยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จำนวน 23,694 คน (บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลเมืองชุมแพครั้งล่าสุด วันที่ 7 เมษายน 2556)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งและมีที่อยู่ตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จำนวน 393 คน จากการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (1973)

4. ขอบเขตระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2560 – มกราคม พ.ศ. 2561

สมมุติฐานของการวิจัย

การกล่อมเกลางานการเมือง ที่มี สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางการเมือง สถาบันทางศาสนา และสื่อสารมวลชน (ตัวแปรอิสระ) ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น (ตัวแปรตาม)

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย หมายถึง วัฒนธรรมการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพในหลักการประชาธิปไตย 5 ด้าน ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก

การกล่อมเกลางานการเมือง หมายถึง การกล่อมเกลางานการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย 5 ด้าน ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางการเมือง สถาบันทางศาสนา และสื่อสารมวลชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อการกล่อมเกลางานการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกล่อมเกลางานการเมืองมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล
2. การลงรหัสข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบข้อมูลแล้วมากำหนดใส่รหัส
3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย (1) ค่าร้อยละ (2) ค่าเฉลี่ย และ (3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัย

เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกล่อมเกลากฎหมายที่ส่งผลวัฒนธรรมทางการเมือง ประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	190	47
ชาย	203	53
รวม	393	100.0

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในด้านเพศ

ตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53 และเป็นเพศหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	95	24.2
31-40 ปี	97	24.7
41-50 ปี	149	24.2
51 ปีขึ้นไป	52	24.7
รวม	393	100.0

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในด้านอายุ

ตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมต้น	68	17.3
มัธยมปลาย/ปวช.	52	13.2
อนุปริญญา/ปวส.	178	45.3
ปริญญาตรีขึ้นไป	95	24.2
รวม	393	100.0

ตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมา ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 มัธยมต้น จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และมัธยมปลาย/ปวช. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในด้านอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	149	37.9
ข้าราชการ	68	17.3
รับจ้างทั่วไป	81	20.6
อาชีพส่วนตัว	95	24.2
รวม	393	100.0

ตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา อาชีพส่วนตัว จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 รับจ้างทั่วไป จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 ข้าราชการ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในด้านรายได้

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10,000 บาท	54	13.7
10,001-20,000 บาท	69	17.6
20,001-30,000 บาท	108	27.5
30,000 บาทขึ้นไป	162	41.2
รวม	393	100.0

ตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 30,001 ขึ้นไป จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมา มีรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 มีรายได้ 10,001-20,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

การกล่อมเกลาทางการเมือง	วัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย		
	ค่าความสัมพันธ์ (rxy)	P-Value	ระดับ ความสัมพันธ์
1. สถาบันครอบครัว	0.590*	.000	ปานกลาง
2. สถาบันทางการศึกษา	0.230*	.000	ปานกลาง
3. สถาบันทางการเมือง	0.713*	.000	ปานกลาง
4. สถาบันศาสนา	0.526*	.000	ปานกลาง
5. สื่อสารมวลชน	0.621*	.000	ปานกลาง
รวม	0.728*	.000	ปานกลาง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) พบว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=0.728$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการกล่อมเกลาทางการเมือง ด้านสถาบันครอบครัว ด้านสถาบันการศึกษา ด้านสถาบันทางการเมือง ด้านสถาบันทางศาสนา และด้านสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น เมื่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรชีวิตจำนวน 5 ตัวแปร ค่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สามารถนำไปวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ต่อไป

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	
	B	Std. Error	β	
ค่าคงที่	2.050	.116	17.646*	
1. สถาบันครอบครัว	.473	.017	.569	17.646*
2. สถาบันทางการศึกษา	-.243	.015	-.519	-
3. สถาบันทางการเมือง	-.282	.018	-.519	15.879*
4. สถาบันศาสนา	-.013	.018	-.036	15.279*
5. สื่อสารมวลชน	-.008	.017	-.019	-.759
R = .91, R ² = 0.84, R ² adj = .841 , df _{reg} = 6, df _{res} = 373, F = 33.55, sig. = 0.00*				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีตัวแปรพยากรณ์ คือ สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา และสถาบันทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรพยากรณ์สามารถอธิบายความผันแปรกับวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น คิดเป็นร้อยละ 91.0 ($R^2 = 0.84$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 33.55$, sig. = 0.00*)

ดังนั้น ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ สถาบันครอบครัว ($\beta = 0.596$) สถาบันทางการศึกษา ($\beta = -0.519$) และสถาบันทางการเมือง ($\beta = 0.594$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมการเมือง ประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. สถาบันครอบครัว ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย	สอดคล้อง
2. สถาบันทางการศึกษา ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย	สอดคล้อง
3. สถาบันทางการเมือง ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย	สอดคล้อง
4. สถาบันทางศาสนา ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย	ไม่สอดคล้อง
5. สื่อสารมวลชน ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย	ไม่สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา และสถาบันทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยด้านสถาบันครอบครัว ด้านสถาบันทางการศึกษา และด้านสถาบันทางการเมือง ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬา เจริญวงศ์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการศึกษา ครอบครัว และสถาบันทางการเมือง ส่งผลต่อการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา แซ่ไพเราะ (2555) ได้ศึกษาความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครกับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันทางการเมือง ส่งผลต่อการกล่อมเกลาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การที่ผลวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า สถาบันทางสังคมที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นสถาบันทางการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันทางการเมือง เป็นสถาบันที่ประชาชนในชุมชนมีความคุ้นเคยและได้สัมผัสโดยตรงในลักษณะของกระบวนการกล่อมเกลาที่มีความต่อเนื่อง กล่าวคือ การกล่อมเกลาทางการเมืองเริ่มแรกเกิดขึ้นที่ครอบครัว จากนั้นก็จะส่งผ่านไปยังสถาบันทางการศึกษา ที่ทำการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบและมีตรรกะในการคิดวิเคราะห์อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ผ่านการกล่อมเกลาจากสถาบันการเมือง ซึ่งแสดงบทบาทหน้าที่ให้ประชาชนได้เรียนรู้โดยตรง ทั้งนี้ การกล่อมเกลาทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจากสถาบันทางสังคมดังกล่าว เรียกว่า “รูปแบบการกล่อมเกลาทางการเมือง” ซึ่ง Almond and Powell (1980) ได้จำแนกออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบที่เห็นได้

ชัดเจน เป็นการสื่อสารที่แสดงออกอย่างชัดเจนในการให้ข้อมูลข่าวสาร ค่านิยม และความรู้สึก เช่น การสอนเรื่องหน้าที่ทางการเมืองในโรงเรียน การปราศรัยหาเสียงของผู้แทนปวงชน เป็นต้น 2) รูปแบบที่แฝงอยู่ เป็นการกล่อมเกลาที่มีใช้ทัศนคติทางการเมือง แต่มีผลกระทบต่อทัศนคติทางการเมืองของผู้ได้รับการอบรมกล่อมเกลาทางการเมือง ส่วนใหญ่มักจะเห็นในสถาบันครอบครัว เช่น เด็กเห็นการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ย่อมซึมซับเอาความรุนแรงเข้าไปด้วยและมีความเป็นไปได้ว่าโตขึ้นเด็กจะกลายเป็นผู้นิยมชมชอบกับระบอบอำนาจนิยม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยวัดความสัมพันธ์ระหว่างการกล่อมเกลาทางการเมืองกับวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยพบว่า มีปัจจัยการกล่อมเกลาทางการเมืองที่ไม่ส่งผลต่อวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ ได้แก่ ปัจจัยสถาบันทางศาสนา และสื่อสารมวลชน แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังมองเห็นว่า ศาสนาไม่ควรมาเกี่ยวข้องกับการเมือง และสื่อสารมวลชนยังไม่สื่อสารข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ เพราะฉะนั้น รัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับมหภาคและเทศบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจุลภาค โดยจะต้องกำหนดนโยบายการส่งเสริมประชาธิปไตยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ควรทบทวนกรอบนโยบายที่มีอยู่แล้ว โดยให้ความสำคัญกับสถาบันทางศาสนาในการใช้หลักธรรมะของแต่ละศาสนาที่ส่งเสริมประชาธิปไตย และควรพิจารณาถึงการทำหน้าที่ของสื่อสารมวลชนที่จะต้องเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีความเที่ยงตรงและชัดเจนทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการทำวิจัยเรื่อง “การสร้างเครือข่ายการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น”

เอกสารอ้างอิง

- เกษียร เตชะพีระ. (2557). เสวนาวิชาการหัวข้อ รัฐธรรมนูญไทย : มองไปข้างหน้า. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จุฬา เจริญวงศ์. (2559). แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยของประชาชน กรณีศึกษาชุมชนในอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์. (2559). แนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาล เมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงษ์เมธี ไชยศรีหา. (2560). เอกสารประกอบการสอนประชาธิปไตยกับรัฐประศาสนศาสตร์. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ลิขิต อีร์เวคิน. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองและเศรษฐกิจ. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 1(1): 1-16.
- วัฒนา แซ่โง้ว. (2555). ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร กับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2554. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- Almond, Gabriel A. and Powell, G. Bingham Jr. (1980). *Comparative Politics Today : A World View*. Boston : Little, brown & Co.
- Kenneth P. Langton.(1965). *Political Socialization*. New York : Oxford University Press.
- Yamane, Taro.(1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork : Harper and Row Publication.